

Anna Šmídová

Bakalářská práce

Komplexní scénografické řešení opery Charlese Gounoda „Faust a Markétka“

V textové části studentka mapuje faustovské téma v literatuře. Zajímá ji, jak Faust Christophera Marlowa plný soudobých narážek a také, a to především monumentální dílo J. W. Goetha. Všímá si především scén, které jsou obsaženy i v opeře.

Souvislost s tématem Fausta vidí i v biblické knize „Kazatel“ (Kohelet) plné deziluze a skepse připisovanou králi Šalamounovi. Tomu je přisuzována i „Píseň písní“ (Šir ha-širim) s vyzněním zcela opačným, je to především oslava krásy, lásky a mládí. Další motivy nachází v „Knize Job“. Zmiňuje i dílo Thomase Manna. V této souvislosti by bylo dobré se seznámit se studií Jana Patočky „Historická situace a světové zlo“.

Dále studentka popisuje několik inscenací opery, kriticky je hodnotí a hledá pro sebe inspirující motivy.

Autorka si bohužel nevšimla opery jiného autora na stejné téma. Arrigo Boito složil svého „Mefistofela“ jako přímou reakci na operu Gounodovu, kterou považoval za povrchní a frivolní zpracování hlubokého tématu. Mnoho momentů uvažování studentky odpovídá spíše Boitově zpracování a jeho ovlivnění Richardem Wagnerem.

Studentka si nevšimla bohaté tradice faustovského tématu ve výtvarném umění (Rembrandt, Delacroix, Dalí).

V „úvaze nad světem Fausta podle Ch. Gounoda“ frekventuje velkou část témat sociálních sítí – boj proti válce, konzumní společnost, umělá inteligence, zhoubné nové technologie, ekologie atd. Převažuje pohled společensko-kritický nad existencionálním. Kapitola je velmi rozsáhlá a zevrubně popisuje řešení všech klíčových situací. Většinou se jedná o řešení explicitní s malou schopností asociativního vnímání.

Na závěr shrnuje studentka specifické aspekty inscenování operního díla. Nejsem si jistý, zda je také vždy respektuje. Prázdně nekonečný prostor bez rezonančních ploch v některých scénách je akusticky problematický.

Autorka píše, že cit. „Základními kameny opery je hudba a ne text“. Gounodova hudba, ovlivněná hudbou církevní, je bohatší a vznosnější než betonová plocha prorostlá trávou.

V podmínkách Státní opery je scénografie realizovatelná bez problémů.

Práci doporučuji k obhajobě.

Prof. Jan Dušek